

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ІНСТИТУТ ЖУРНАЛІСТИКИ

Кафедра кіно- і телемистецтва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора з навчально-
виховної роботи
Віталій КОРНЄЄВ

«1» вересня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Історія костюму та побуту
для студентів IV курсу

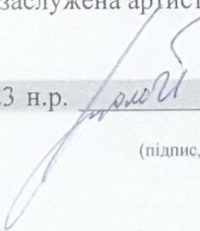
галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
спеціалізація

02 культура і мистецтво
021 аудіовізуальне мистецтво та виробництво
бакалавр
аудіовізуальне мистецтво та виробництво
*ведучий програм телебачення,
сценарна майстерність та режисура кіно і телебачення,
кіно-, телеоператорство, звукорежисура*
обов'язкова

вид дисципліни

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/ 2022
Семестр	7
Кількість кредитів ECTS	4 кредити
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

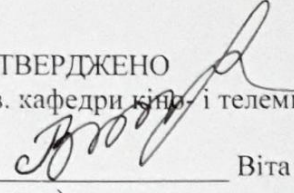
Викладач: **Лимар Л.Д.**, доцент кафедри кіно- і телемистецтва,
заслужена артистка України

Пролонговано: на 2022/2023 н.р. (Анастасія ВОЛОБУЄВА) «29» серпня 2022
р.

(підпис, ПІБ, дата)

Розробник: Лимар Людмила Дмитрівна, доцент кафедри кіно- і телемистецтва,
заслужена артистка України

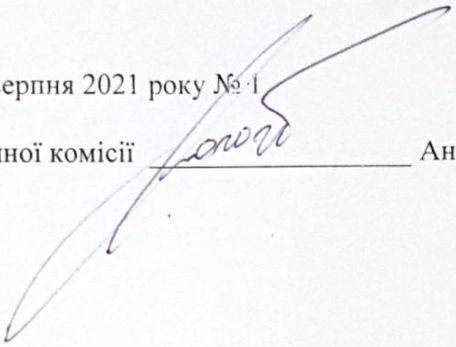
ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри кіно- і телемистецтва

Віта ГОЯН
(підпис)

Протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.

Схвалено науково-методичною радою Інституту журналістики

Протокол №1 від «31 » серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії Анастасія ВОЛОБУЄВА

«31» серпня 2021 року

1. Мета дисципліни – навчити студентів розрізняти костюми згідно із історично-етнічними, стилістичними та соціальними ознаками; ознайомити з особливостями побуту різних часів у різних частинах світу для використання цих знань в роботі телевізійного ведучого і режисерській майстерності, кінотелеоператорства і сценарній майстерності.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

1. Знати: умови виникнення різноманітних форм одягу та зв'язок із особливостями побуту, природно-кліматичних умов, рівня культури. умови виникнення різноманітних форм одягу та зв'язок із особливостями побуту, природно-кліматичних умов, рівня культури.

2. Вміти: визначити місце та час за запропонованим костюмом. описати костюм для запропонованої епохи; правильно підібрати відповідні аксесуари; описати антураж та реквізит відповідно до запропонованого місця та часу подій. На аматорському рівні використовувати відповідний макіяж.

3. Володіти: результатами аналізу стилістичних особливостей, формообразуючих та композиційних прийомів історичного та народного костюмів в професійній діяльності.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Історія костюму і побуту» є обов'язковою та формує у студентів уявлення про стилістичну різноманітність костюму і побуту, його історичну зміну і комунікативний потенціал. Знання цієї дисципліни дає можливість наглядно уявити ретроспективу стилістичного розвитку костюму і побуту зі стародавніх часів до сьогодення.

4. Завдання (навчальні цілі):

Завданнями вивчення дисципліни «Історія костюму та побуту» є сформулювати у студентів знання про характерні особливості костюму та побуту різних часів і стилів, що відображають риси естетичного ідеалу людства на різних історичних етапах його розвитку для подальшого застосування їх у професійній діяльності.

Дисципліна спрямована на формування таких навчальних програмних компетентностей:

ЗК-3. Базові загальні знання.

ЗК-4. Засвоєння основ базових знань з професії.

ЗК-6. Знання другої мови.

ЗК 11. Міжособистісні навички та вміння.

ЗК 15. Розуміння культури та звичаїв інших країн.

ФК-4. Знання основ драматургії як першооснови екранної образності.

ФК-5. Здатність до специфічного (покадрового, звуко-зображального) мислення.

ФК-7. Спроможність спостерігати, відбирати, розрізняти, типологічно доцільно компонувати, цілеспрямовано формувати і використовувати змістовні рівні аудіовізуального твору: інформаційний, виразний, образний.

ФК 08. Вміння пошуку та відбору фактів, подій, явищ, які становитимуть тематичну основу екранного продукту, використовуючи різні джерела та методики одержання інформації.

ФК-16. Базові знання методів і прийомів сучасного менеджменту в галузі аудіовізуального мистецтва, базові навички фінансового та адміністративного забезпечення кіно-, телевиробництва.

ФК-17. Розуміння ролі цільової аудиторії в процесі виробництва і споживання масової інформації, знання специфіки аудиторії сучасних українських ЗМІ та основних методів її вивчення.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та <u>пороговий критерій</u> оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1./1	Знати:; умови виникнення різноманітних форм одягу та зв'язок із особливостями побуту, природно-кліматичних умов, рівня культури.	Лекції	Іспит	20
1/2	Знати: умови виникнення різноманітних форм одягу та зв'язок із особливостями побуту, природно-кліматичних умов, рівня культури.	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Підсумкова КР	10
2/1.	.Вміти: визначити місце та час за запропонованим костюмом. описати костюм для запропонованої епохи; правильно підібрати відповідні аксесуари;	Семінарські заняття, самостійна робота	Підсумкова КР	20
2/2	Вміти: описати антураж та реквізит відповідно до запропонованого місця та часу подій. На аматорському рівні використовувати відповідний макіяж.	Семінарські заняття, самостійна робота	Презентації на тему розвитку костюму і побуту різних епох і народів.	10
3/1	Володіти результатами аналізу стилістичних особливостей, формообразуючих та композиційних прийомів історичного та народного костюмів в професійній діяльності.	Самостійна робота	Підсумкова КР Екзамен.	20
3/2	Обговорювати з іншими учасниками основні характеристики й окремі частини костюмів різних епох та визначати їх характерні риси.	Семінарські заняття, самостійна робота	Самостійна робота	10
4/1	Самостійно виконувати поставлені завдання у вигляді аналізу поданих зразків костюмів різних епох.	Семінарські заняття, самостійна робота	Презентації на тему розвитку костюму і побуту різних епох і народів.	10
	Разом		80/20	100%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни (РН) з програмними результатами навчання (ПРН)

Результати навчання дисципліни (код) / Програмні навчання (назва)	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1
ПРН 03. Дає об'єктивну оцінку різним соціальним явищам, які відбуваються у суспільстві.	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 05. Вільно користується двома формами ділового мовлення – усною і письмовою. Володіє культурою висловлювання, основними правилами оформлення документації рідною мовою	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 10. Тлумачить культуру поведінки як одну із основних умов ефективного функціонування творчо-виробничої групи, усвідомлює необхідність узгодження особистої поведінки з інтересами суспільства, колективу. Дотримується професійного етикету, вміє доцільно вибудовувати поведінку у професійних і міжособистісних стосунках.	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 15. Вільно орієнтується у сучасному інформаційному просторі. Вміє віднаходити та багатоаспектно вивчати актуальну тему, пояснювати й інтерпретувати факти, розрізняти головне і другорядне. Володіє знаннями принципів роботи з джерелами інформації. Вміє цілеспрямовано працювати з людиною, документом, фактологічним наповненням оточуючої дійсності.	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема: **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (знання 1.1), що становить 20% від загальної оцінки й **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (вміння 2.1-2.3); комунікація (3.1), (автономність та відповідальність 4.1), що становить 80% загальної оцінки.

Семестрове оцінювання:

Змістовий модуль 1: Виникнення костюму і його еволюція. Одяг як невід’ємна складова побуту.

Змістовий модуль 2: . Побут та історичний костюм Західної Європи. Український костюм та побут в історично-еволюційному контексті.

Підсумкове оцінювання у формі іспиту:

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою протягом одного семестру.

- максимальна кількість балів які можуть бути отримані студентом: 40 балів максимум та 24 бали мінімум за 100-бальною шкалою;

- для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за екзамен не може бути меншою 24 балів

- рекомендований мінімум для допуску до іспиту 36 балів мінімум та 60 максимум.

- іспит складається з 2 теоретичних запитань.

Критерії оцінювання:

Критеріями оцінювання є відповідність знань, умінь та навичок студентів очікуваним результатам навчання, володіння професійною термінологією, вміння логічно висловлювати свою думку.

36 – 40 балів заслуговує студент, який відповів на 2 теоретичні запитання в повному обсязі.

34 – 30 балів заслуговує студент, який відповів на 2 теоретичні запитання в не повному обсязі (але зробив декілька помилок).

28 – 24 балів заслуговує студент який відповів на 2 теоретичні запитання не повному обсязі. Нижчою за 24 бали оцінка бути не може, тому що якщо студент отримує нижчу оцінку, іспит не вважається складеним.

Критерії оцінювання результатів модульної контрольної роботи

За модульну контрольну роботу студент може отримати мінімальну кількість балів 36, максимальну 60. Якщо студент отримав менше 36 балів до іспиту не допускається. Основа для визначення оцінки – рівень засвоєння студентами матеріалу, передбаченого освітньо-професійною програмою. Модульна контрольна робота проводиться в учбовій аудиторії. Студенти презентують практичні завдання які отримували протягом семестру, а саме:

	Завдання, які виносяться на модульну контрольну роботу	Мінімальна кількість балів, яку може отримати студент	Максимальна кількість балів, яку може отримати студент
1.	<i>Теоретичне питання №1: Вплив соціального та економічного розвитку суспільства на еволюцію костюму й побуту.</i>	12	20
2.	<i>Теоретичне питання №2: Закладення основ специфіки українського</i>	12	20

	<i>костюму й побуту.</i>		
3.	<i>Практичне питання: Тестовий блок</i>	12	20
4.			
5.			
	Разом	36 балів	60 балів

Критерії оцінювання:

58 – 60 балів заслуговує студент, який виконав практичне завдання в повному обсязі та відповів на теоретичне питання і дав змістовну відповідь.

56 – 40 заслуговує студент, який виконав практичне завдання не в повному обсязі та відповів на одне теоретичне питання і дав змістовну відповідь.

38 – 36 який виконав практичне завдання не в повному обсязі та не відповів на теоретичне питання.

- умови допуску до підсумкового іспиту:

Студент, який набрав сумарно меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум до складання іспиту не допускається. Рекомендований мінімум для допуску до іспиту 36 балів.

Максимальна кількість балів яку може отримати студент за іспит – 40 балів, мінімальна кількість балів – 24 бали за 100 бальною шкалою.

Перескладання комісії (друге перескладання). Для забезпечення об'єктивності оцінювання в комісії не повинно бути викладача, який приймав іспит та перше перескладання. На перескладаннях мають бути представлені відеозаписи з завданнями модульної контрольної роботи та перелік питань які виносяться на іспит.

7.2. Організація оцінювання:

Впродовж першого і другого змістовних модулів студенти мають заняття в аудиторіях дають усні відповіді на запитання. Пишуть реферати і готують презентації по запропонованим темам. Перша модульна робота має бути здана до початку березня, друга — до середини травня 2020 р.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Семіна рські	С/Р
Змістовий модуль 1. Виникнення костюму та його еволюція. Одяг як невід’ємна складова побуту.				
1	Тема 1, 2. Виникнення костюму та його еволюція. Історичний костюм та побут Стародавнього Єгипту.	3	3	8
2	Тема 3, 4. Історичний костюм та побут Стародавньої Греції.	3	3	8
3	Тема 5, 6. Побут і історичний костюм Стародавнього Риму.	3	3	8
4	Тема 7, 8. Побут та історичний костюм Візантії. Побут й історичний костюм скіфських племен.	3	3	8
5	Модульна контрольна робота 1	2		
Змістовий модуль 2. Побут та історичний костюм Західної Європи. Український костюм та побут в історично-еволюційному контексті.				
6	Тема 9, 10. Побут та історичний костюм Західної Європи періоду Середньовіччя.	3	3	8
7	Тема 11, 12. Західноєвропейський побут і костюм епохи Відродження. Італія, Іспанія, Франція, Англія, Німеччина.	3	4	8
8	Тема 13, 14. Дохристиянські традиції української народної побутової культури. Розвиток культури й побуту на українських теренах від часів Київської Русі до другої половини 17-го століття.	4	4	8
9	Тема 15, 16. Одяг як складова матеріальної й духовної основи українців. Особливості традиційного побуту та костюму різних регіонів України.	4	3	8
10	Підсумкова модульна контрольна робота	2		
	РАЗОМ	26	30	64

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 26 год.

Семінари – 30 год.

Самостійна робота - 64 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна

1. Воропай О. Звичаї нашого народу: Етнографічний нарис. К.: «Оберіг», 1991. Репринтне видання. Мюнхен, 1958. 449 с.
2. Дмитренко А. Костюм в контексті українського театру. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2012. Вип. 23. С. 160–169.
3. Дмитренко А. Український театральний костюм початку ХХ ст.: історіографія проблеми. *Народознавчі зошити*. 2015. № 5. С. 1153–1162.
4. Дмитренко А. Український театральний костюм початку ХХ ст.: історіографія проблеми. *Народознавчі зошити*. 2015. № 5. С. 1153–1162.
5. Історія української культури: у 5 т. / голов. ред. Б. Є. Патон ; НАН України. К.: Наук. думка, 2001–2013.
6. Матейко К. Український народний одяг : етногр. слов. К.: Наук. думка, 1996. 195 с.
7. Ніколаєва Т. О. Історія українського костюма. К.: Либідь, 1996. 173 с.
8. Українська минувшина. Ілюстрований етнографічний довідник. К. : Либідь, 1994. 240 с.
9. Шевнюк О.Л. Історія костюма: навч. посіб. К.: Знання, 2008. 375 с.
10. Ясієвич В. Е. Про стиль і моду. К. : Мистецтво, 2002. 119 с.

Додаткова

1. Енциклопедія етнокультурознавства. Понятійно-термінологічний інструментарій, концептуальні підходи; за ред. Ю. І. Римаренко. К., 2000–2001. Ч. 1 : Особа, нація, культура. Кн. 1 : «А–Є». 2000. 332 с. Ч. 1 : Особа, нація, культура. Кн. 2 : «Е–Н». 2001. 521 с. Ч. 1 : Особа, нація, культура. Кн. 3 : «Н–Я». 2001. 247 с. Ч. 2 : Культура і мистецтво в етнопонаціональному вимірі. Кн. 1 : «А–Л». 2001. 458 с. Ч. 2 : Культура і мистецтво в етнопонаціональному вимірі. Кн. 2 : «М–Р». 2001. 375 с. Ч. 2 : Культура і мистецтво в етнопонаціональному вимірі. Кн. 3 : «С–Я». 2001. 325 с.
2. Етика. Естетика. Підручник. під. заг. ред. Панченко В.І. Київ: Центр учбової літери, 2014.
3. Історія світової культури. Культурні регіони: навч. посібник. Київ: Либідь, 1997. 448 с.
4. Культура і побут населення України: навч. посіб. К.: Либідь 1993. 199 с.
5. Мала енциклопедія українського народознавства = The concise Encyclopedia of Ukrainian ethnology / НАН України, Ін-т народознавства ; за ред. проф. Степана Павлюка. Львів : Ін-т народознавства НАНУ, 2007. 846 с.
6. Ніколаєва Т. О. Історія українського костюма. К.: Либідь, 1996. 173 с.
7. Павлова О.Ю., Тормахова А.М. Візуальні практики та комунікація. Курс лекцій. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 223 с.
8. Панченко В.І. Мистецтво в контексті культури. Київ: Міжнародна фінансова агенція, 1998.
9. Пономаренко Л. Семантика слів КОЗАК і ЗАПОРОЖЕЦЬ в історичних переказах українців. Мовознавчі студії. К.: ВПЦ «Київський університет», 2006. С. 53–56.
10. Свенціцька В. І., Сидор О. Ф. Спадщина віків. Львів: «Каменярь», 1990. 70 с.

10. Інформаційні ресурси:

1. «Переяслав»: Національний історико-географічний заповідник. URL.: <https://www.niez.com.ua/>

2. Віртуальний музей нематеріальної культурної спадщини України. URL.: <https://uccs.org.ua>.
3. Музей Івана Гончара. URL.: <https://honchar.org.ua/>
4. Музей українського костюма та української писанки. URL.: <https://nmc-vfpo.com/story/muzej-ukrayinskogo-kostyuma-ta-ukrayinskoyi-pysanky-2/>
5. Музей української культури та побуту. URL.: <https://museum-portal.com/ua/museum/museum-of-ukrainian-culture-and-lifestyle>
6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL.: <http://www.nbuv.gov.ua/node/4502>.
7. Національний музей народної архітектури та побуту України. URL.: <https://www.pyrohiv.com/>
8. Український культурний фонд. URL.: <https://ucf.in.ua/>